

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/25-03/36
URBROJ: 613-10-25-9
Rijeka, 10. studenoga 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Akcija mladih
za 2024.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Sustav unutarnjih kontrola	7
	Planiranje	8
	Financijski izvještaji	9
II.	REVIZIJA ZA 2024.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2024.	16
	Provedba naloga i preporuka	25

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Akcije mladih (dalje u tekstu: Stranka) za 2024.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2024. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka vodi dnevnik i glavnu knjigu, a od pomoćnih knjiga vodi Knjigu ulaznih računa, Knjigu blagajne, Knjigu putnih naloga te Evidenciju korištenja službenog vozila (sadrži datum i vrijeme, relaciju, ime i prezime osobe koja koristi službeno vozilo, podatke o početnom i završnom stanju brojila te prijedenoj kilometraži).

U Evidenciji korištenja službenog vozila (Stranka ima u vlasništvu jedno službeno vozilo) u pojedinim slučajevima nije ispravno evidentirano korištenje službenog vozila (između ostalog, pogrešno je upisana relacija putovanja na lokaciju Matulji, a putni nalog je ispostavljen za putovanje u Zagreb, dok je kod višednevnog službenog putovanja pogrešno upisan datum korištenja vozila). Osim navedenog, u 2024. glavnom tajniku Stranke (prema sedam putnih naloga za službeno putovanje) isplaćena je naknada za korištenje privatnog vozila u službene svrhe u ukupnom iznosu od 443,34 eura, iako je, prema Evidenciji korištenja službenog vozila, službeno vozilo bilo na raspolaganju, a Stranka ne raspolaže drugom dokumentacijom (putni nalog, odluka nadležnog tijela) iz koje bi bilo vidljivo da je navedeno vozilo u vrijeme njegova putovanja bilo zauzeto. Putne naloge u kojima je navedeno korištenje privatnog vozila u službene svrhe odobrio je predsjednik Stranke, ali su putni nalozi ispostavljeni nakon što je putovanje obavljeno te iz navedenog proizlazi da se privatno vozilo koristilo u službene svrhe bez prethodnog odobrenja ovlaštene osobe, a Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica iz prosinca 2023., utvrđeno je, između ostalog, da korištenje privatnog osobnog automobila za službeno putovanje odobrava ovlaštena osoba. Stranka u Evidenciji korištenja službenog vozila nije evidentirala nabavu goriva (12 računa u ukupnom iznosu od 1.011,31 euro), što otežava praćenje potrošnje goriva za službene svrhe. Nadalje, tijekom 2024. u Knjizi ulaznih računa svakom ulaznom računu dodijeljen je broj, ali navedeni brojevi u pojedinim slučajevima nisu istovjetni brojevima navedenim u opisu poslovnog događaja u glavnoj knjizi, što otežava kontrolu poslovnih događaja u glavnoj knjizi.

U poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani rashodi za nabavljeni sitni inventar (pojedinačnih vrijednosti manjih od 464,53 eura) u ukupnom iznosu od 800,17 eura prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, a računi su ispostavljeni i plaćeni putem žiroračuna Stranke tijekom 2024. (evidentirani su i iskazani na računu sitnog inventara u okviru nefinancijske imovine i obveza za materijalne rashode). Zbog navedenog su rashodi za nabavu sitnog inventara i ispravak vrijednosti sitnog inventara manje evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 800,17 eura.

Nadalje, rashodi za komunalne usluge evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 833,60 eura, a prema ispostavljenim ulaznim računima iznose 414,34 eura. Razlika više evidentiranih i iskazanih rashoda (419,26 eura) odnosi se na: pogrešno evidentiranje dva ulazna računa (računi za uslugu odvoza otpada za siječanj i veljaču 2024.), koja su u poslovnim knjigama evidentirana u ukupnom iznosu od 449,06 eura umjesto u iznosu od 59,60 eura, što je više za 389,46 eura te dva puta evidentiran račun za uslugu odvoza komunalnog otpada za svibanj 2024. u iznosu od 29,80 eura. Zbog navedenog pogrešnog evidentiranja rashodi i obveze su u poslovnim knjigama više evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani za 419,26 eura.

U okviru rashoda za ostale usluge su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge istraživanja javnog mnijenja u iznosu od 1.975,00 eura, a na ispostavljenom računu nije navedena specifikacija obavljenih usluga niti je priložena narudžbenica ili ugovor kao poveznica za obavljene usluge te se ne može u potpunosti utvrditi njezin materijalni sadržaj.

Također, rashodi za računalne usluge evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računu računalnih usluga u iznosu od 845,70 eura, a prema ispostavljenim ulaznim računima izvršene su računalne usluge u iznosu od 795,71 euro. Za razliku više evidentiranih rashoda u poslovnim knjigama u iznosu od 49,99 eura Stranka nema vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje je evidentiran i iskazan rashod u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

U 2024. rashodi za nabavu goriva ostvareni su u iznosu od 1.011,31 euro na temelju 12 računa na kojima nije navedena registarska oznaka vozila za koje je kupljeno gorivo. Također, u okviru navedenih računa su i računi iz lipnja i kolovoza 2024. za kupljeno gorivo za vozilo na otoku Rabu u iznosu od 208,83 eura, a u Evidenciji o korištenju službenog vozila i Evidenciji putnih naloga nije navedeno da su u spomenutom razdoblju bila službena putovanja na otok Rab. Nadalje, u okviru rashoda za usluge tekućeg održavanja su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge popravka vozila i vučne službe u iznosu od 546,00 eura, a na računu iz lipnja 2024. nije navedena marka i tip vozila, registarska oznaka vozila, broj šasijske, vrijeme obavljene usluge te uz račun nije priložen radni nalog. Zbog navedenog se ne može potvrditi odnose li se navedeni rashodi (za gorivo i tekuće održavanje) na službeno vozilo Stranke.

U okviru drugih rashoda u poslovnim knjigama je evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan otpis potraživanja u iznosu od 221,47 eura, a u okviru drugih prihoda evidentiran je i iskazan otpis obveza u iznosu od 42,35 eura. Stranka nema pripadajuću knjigovodstvenu dokumentaciju (prijedlog o otpisu uz obrazloženje i odluku o otpisu) na temelju koje su provedena evidentiranja u poslovnim knjigama te nije vidljivo o kojim potraživanjima i obvezama se radi.

Stranka obavlja poslovanje gotovim novcem putem glavne blagajne. Tijekom 2024. sastavljeno je devet blagajničkih izvještaja, četiri blagajničke uplatnice i deset blagajničkih isplatnica. U glavnu blagajnu je sa žiroračuna tijekom 2024. uplaćeno 950,00 eura te je utvrđeno da je novac podizan sa žiroračuna putem poslovne kartice koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige i koja nije zaposlenik Stranke (korištenje poslovnih kartica uređeno je unutarnjim aktom, kojim nisu određene osobe koje mogu koristiti poslovne kartice). Uplata novca u blagajnu bila je s vremenskim odmakom od dva do tri dana nakon podizanja novčanih sredstava. Tijekom 2024. isplaćeno je gotovog novca za uporabu privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 443,34 eura, troškove dnevnica u iznosu od 252,23 eura te troškove cestarine u iznosu od 41,70 eura. Na blagajničkim isplatnicama nije opisana svrha isplate, već je samo naveden broj putnog naloga. Nadalje, na blagajničkom izvještaju za ožujak 2024. pogrešno je iskazan saldo blagajne 9,00 eura manje (umjesto 1.485,30 eura, iskazano je 1.476,30 eura) zbog čega je i koncem 2024. stanje novčanih sredstava u blagajni manje za 9,00 eura.

Tijekom 2024. ispostavljeno je deset putnih naloga za službeno putovanje glavnog tajnika Stranke, od čega ih je sedam ispostavljeno jedan dan nakon polaska na put, a tri putna naloga ispostavljena su četiri dana nakon polaska na put (višednevna putovanja u Zagreb).

Obračun troškova službenih putovanja i isplata po putnim nalogima u svim slučajevima obavljena je isti dan kada su i ispostavljeni putni nalozi, iako su neka službena putovanja trajala više dana (između ostalog, za službeni put koji je trajao od 21. do 25. ožujka 2024. isplata troškova dnevnica i korištenja privatnog vozila obavljena je 25. ožujka 2024., kada je i ispostavljen putni nalog). Na svim putnim nalogima navedeno je izvješće s obavljenog puta sažeto u jednoj rečenici (sastanak s političkim opcijama), a nijedan putni nalog ne sadrži poveznicu s aktivnostima iz Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2024.

Predsjednik Stranke donio je u prosincu 2024. Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza te imenovanju popisnih povjerenstava. Popis imovine i obveza je obavljen. Povjerenstvo je popisalo dugotrajnu nefinancijsku imovinu (količinski i vrijednosno), sitni inventar, novčana sredstva na žiroračunima i u blagajni te obveze. Vrijednost opreme i prijevoznog sredstva utvrđena popisom razlikuje se od podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje opreme i prijevoznog sredstva u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iznosi 5.935,04 eura, dok je popisana oprema i prijevozno sredstvo u vrijednosti od 6.221,85 eura (više za 286,81 euro). Isto tako, vrijednost sitnog inventara utvrđena popisom razlikuje se od podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje sitnog inventara u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iznosi 3.847,32 eura, dok popisana vrijednost iznosi 4.102,29 eura (više za 254,97 eura). Iz navedenog proizlazi da knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Za pojedini sitni inventar u popisnim listama nije navedena nabavna vrijednost i količina nabavljenog sitnog inventara, ispravak vrijednosti i stanje koncem 2024. Pojedini razduženi sitni inventar i dalje je evidentiran na stanju. Obveze u ukupnom iznosu od 7.126,81 euro (prema dobavljačima u iznosu od 4.672,40 eura, zaposlenima u iznosu od 1.192,01 euro te za zajmove u iznosu od 1.262,40 eura) popisane su samo u ukupnom iznosu, ali ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2024. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2024. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u veljači 2005. Sjedište Stranke je Ciotina 19, Rijeka.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom. Program Stranke donesen je na Skupštini Stranke u siječnju 2005. Prema programskim načelima, Stranka svojim djelovanjem želi svima omogućiti ravnopravnost u korištenju prilika koje im se pružaju, ostvarenje punog potencijala, život u zdravoj okolini te zaštitu od nasilja i eksploatacije.

Statut Stranke donesen je u siječnju 2005. (dvije izmjene i dopune u lipnju 2007. i rujnu 2010.), a u kolovozu 2014. donesen je i pročišćeni tekst Statuta. Statutom je uređen pravni status, naziv, sjedište i znak Stranke, uvjeti za stjecanje članstva, prava i obveze članova, unutarnje ustrojstvo, tijela upravljanja, izbori, kandidiranje i opoziv, kvorum i odlučivanje, postupak donošenja Statuta te materijalno i financijsko poslovanje. Član Stranke može biti svaki punoljetni, poslovno sposobni državljanin Republike Hrvatske, koji prihvaća Statut i Program Stranke. Prestanak članstva upisuje se u Registar članova Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu. Teritorijalne organizacijske oblike Stranke čine: regionalne organizacije na razini izbornih jedinica za Hrvatski sabor, županijske organizacije na razini županija, općinske odnosno gradske organizacije na razini općina i gradova te ogranci na razini jedinica mjesne samouprave, odnosno gradskih četvrti i kotareva. Teritorijalni organizacijski oblici Stranke nemaju svojstvo pravne osobe. Prema Registru političkih stranaka, na području Republike Hrvatske djeluje jedna županijska organizacija, devet gradskih i četiri općinske organizacije te pet ogranka.

Prema Statutu, tijela Stranke su: Skupština, Predsjedništvo, predsjednik, potpredsjednici, Nadzorni odbor, Sud časti i Stručni savjet. Sva tijela Stranke biraju se na razdoblje od četiri godine.

Skupština je najviše političko, statutarno i izborno tijelo Stranke koje: ustanovljuje opću politiku Stranke; razmatra i ocjenjuje cjelokupno djelovanje Stranke; donosi i mijenja temeljna načela Stranke, program i Statut; usvaja temeljnu rezoluciju kojom se utvrđuje politika Stranke u sljedećem mandatnom razdoblju i druge rezolucije o političkim pitanjima; donosi Poslovnik te odluke i druge akte iz svoje nadležnosti te bira i razrješava predsjednika, članove i zamjenike članova Suda časti, članove Nadzornog odbora te glavnog tajnika i ostale članove Predsjedništva. Redovna sjednica Skupštine koja je ujedno i izborna održava se svake četiri godine, dok se izvanredne sjednice održavaju prema potrebi.

Predsjedništvo je najviše upravno tijelo Stranke, a čini ga predsjednik, dva potpredsjednika, glavni tajnik te do sedam članova Stranke koje imenuje Skupština. Provodi odluke Sabora Stranke i Nadzornog odbora, koordinira rad podružnica, analizira i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima, osmišljava i organizira provođenje političkih i poslovnih aktivnosti Stranke. Organizira i provodi kontakte s javnošću, brine se za materijalna i financijska dobra potrebna Stranci te predlaže Nadzornom odboru financijski plan i zaključni račun Stranke za tekuću godinu. Sjednice Predsjedništva Stranke saziva predsjednik najmanje dva puta godišnje.

Predsjednik zastupa i predstavlja Stranku, izvršava i provodi odluke Predsjedništva i Nadzornog odbora te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje Strankom. Nadalje, provodi politiku Stranke u skladu s programskim dokumentima Stranke, Statutom, odlukama i zaključcima Skupštine, Nadzornog odbora i Predsjedništva Stranke. Predsjednik Stranke u 2024. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2025.) je Vjekoslav Rubeša.

Potpredsjednici neposredno provode pojedina programska područja i politike Stranke konkretnim političkim djelovanjem na državnoj i lokalnoj razini.

Nadzorni odbor ima tri člana. Usvaja financijski plan i završni račun za pojedinu godinu, potvrđuje na prijedlog Predsjedništva povezivanje s drugim političkim strankama ili organizacijama i učlanjivanje u međunarodne političke ili nepolitičke organizacije, obavlja i na prijedlog Predsjedništva odobrava osnivanje povremenih radnih tijela te potvrđuje izbor tajnika i predsjednika Stranke.

Sud časti provodi stegovne postupke, a Stručni savjet Stranke ima savjetodavnu ulogu.

Stranka je donijela Etički kodeks, Proceduru zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima, Proceduru organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga, Odluku o korištenju mobilnih uređaja, Odluku o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica, kao i Odluku o utvrđivanju procedure za plaćanje predujmom dobavljačima za nabavu robe, radova i usluga.

Do konca srpnja 2024. Stranka je imala dva zaposlenika (glavni tajnik Stranke i tajnik Stranke za područje Dalmacije), a od kolovoza 2024. ima jednog zaposlenika (glavni tajnik Stranke).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut i Etički kodeks te unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije.

Etičkim kodeksom uređena je nadležnost Suda časti Stranke, ovlasti predsjednika Stranke, odgovornosti, obveza i pravila ponašanja članova, pravila postupka na temelju kojeg Sud časti raspravlja i odlučuje o odgovornosti i obvezama članova Stranke, stegovne mjere, standardi etičkog ponašanja članova i drugo.

Odlukom o korištenju mobilnih uređaja (iz prosinca 2021.) utvrđeno je da Stranka ima pretplatu na dva mobilna uređaja, fiksnu liniju i mobilni internet, a mobilne uređaje koriste glavni tajnik Stranke i tajnik. Procedurom zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima (iz veljače 2022.) utvrđeno je da glavni tajnik Stranke zaprima sve račune, provjerava i izvršava plaćanje te ih dostavlja u računovodstveni servis koji ih unosi u Knjigu ulaznih računa. Procedurom organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga (iz veljače 2022.) utvrđeno je da je tajnik Stranke odgovoran za blagajničko poslovanje (vodi blagajničke isprave i drugu dokumentaciju na temelju koje se obavljaju uplate i isplate iz blagajne, prima i isplaćuje gotov novac te vodi i zaključuje blagajnu), a nadzor nad blagajničkim poslovanjem provode predsjednik Stranke i Nadzorni odbor.

Izdavanje putnog naloga odobrava predsjednik Stranke. Odlukom o utvrđivanju procedure za plaćanje predujmom dobavljačima za nabavu roba, radova i usluga (iz prosinca 2023.) utvrđeno je da se predujmom može plaćati samo iznimno, uz prethodnu suglasnost osobe ovlaštene za zastupanje. Plaćanje predujmom obavlja se na zahtjev dobavljača u cilju postizanja povoljnije cijene i kvalitete. Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica (iz prosinca 2023.) utvrđeno je da pravo na korištenje službenog vozila imaju zaposlenici i članovi Stranke, a za korištenje je potrebno voditi putne radne listove (vođena je evidencija korištenja službenog vozila). Korištenje privatnog vozila u službene svrhe odobrava ovlaštena osoba Stranke ovisno o raspoloživosti službenog vozila. Nadalje, korištenje odnosno izdavanje poslovnih kreditnih kartica odobrava predsjednik Stranke, a koriste se za plaćanje kotizacija, nabavu literature, troškove putovanja, reprezentacije i drugo.

Računovodstvene poslove za Stranku obavlja fizička osoba registrirana za poslovne usluge (između ostalog, računovodstvene i knjigovodstvene poslove) na temelju ugovora zaključenog na neodređeno vrijeme. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava i organizaciju materijalno-financijskog poslovanja obavlja tajnik Stranke.

Nadzorni odbor, prema Statutu, u veljači 2025. usvojio je financijske izvještaje za 2024. (Statutom nije uređeno tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke).

Vanjska komunikacija Stranke s javnošću održavala se putem tiskovnih konferencija, društvenih mreža (Facebook) i oglašavanja u dnevnom listu, a unutarnja održavanjem sjednica tijela Stranke i internim sastancima.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan za 2024. doneseni su na sjednici Predsjedništva u prosincu 2023. (usvojeni su na sjednici Nadzornog odbora u veljači 2024.).

Financijskim planom ukupni prihodi planirani su u iznosu od 44.000,00 eura, rashodi u iznosu od 37.600,00 eura te je planiran višak prihoda u iznosu od 6.400,00 eura. Planiran je i preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 25.738,00 eura te je višak prihoda koji se prenosi u sljedeće razdoblje planiran u iznosu od 32.138,00 eura. Planirani prihodi u cijelosti se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Planirani rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu od 19.600,00 eura, materijalne rashode u iznosu od 14.700,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 3.000,00 eura te financijske rashode u iznosu od 300,00 eura. Materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu od 6.800,00 eura (značajnije su zakupnine 1.600,00 eura), materijal i energiju u iznosu od 3.850,00 eura (najznačajniji su rashodi za energiju u iznosu od 3.200,00 eura), druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 2.750,00 eura (najznačajniji su rashodi za reprezentaciju u iznosu od 2.500,00 eura) te naknade troškova zaposlenima u iznosu od 1.300,00 eura.

Financijski plan za 2024. sadrži plan prihoda i rashoda te obrazloženje skupina prihoda i rashoda prema računima iz računskog plana, ali ne sadrže podatak o tome planira li se Stranka zadužiti. Prema usmenom obrazloženju Stranke, u 2024 nije bilo planirano zaduživanje.

Godišnji program rada sastoji se od općeg dijela, redovnih aktivnosti te održavanja središnjeg ureda Stranke, a izvanredne aktivnosti (između ostalih, izborne) nisu planirane.

Opći dio Godišnjeg programa rada obuhvaća provođenje nadzora i edukacije članova Stranke u svim predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u cilju aktiviranja što većeg broja stranačkih organizacija, osnivanje programskih savjeta, organizaciju stručnih savjeta Stranke, jačanje unutarnje komunikacije kroz redovno obavješćavanje članstva o aktivnostima Stranke i organizaciju internih sastanaka, edukacija i radionica, razradu djelovanja Stranke na nacionalnoj razini te izmjenu Statuta. Za navedenu aktivnost planirano je 11.350,00 eura, i to za: rashode za zaposlene 8.600,00 eura i materijalne rashode (službena putovanja, usluge telefona, pošte i prijevoza, premije osiguranja i troškove reprezentacije) 2.750,00 eura. Redovite aktivnosti odnose se na održavanje redovitih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, aktivnosti vijećnika Stranke u svim predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koordinaciju svih tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizaciju javnih tribina, konferencija za tisak i okruglih stolova u svrhu prezentiranja programskih aktivnosti Stranke te suradnju s drugim političkim organizacijama i udrugama. Za navedenu aktivnost planirano je 20.800,00 eura, i to za: rashode za zaposlene 11.000,00 eura, materijalne rashode (službena putovanja, usluge telefona, pošte i prijevoza, usluge promidžbe i informiranja, intelektualne i osobne usluge, računalne usluge, uredski materijal, energiju i troškove reprezentacije) 6.800,00 eura te rashode amortizacije 3.000,00 eura. Za održavanje središnjeg ureda Stranke planirani su rashodi u iznosu od 5.450,00 eura, a odnose se na materijalne rashode (usluge telefona, pošte i prijevoza, komunalne usluge, zakupnine i najamnine, uredski materijal, energiju i sitni inventar) u iznosu od 5.150,00 eura te financijske rashode (bankarske usluge) u iznosu od 300,00 eura. Godišnji program rada sadrži aktivnosti s planiranim rashodima prema vrsti, iznosima te izvorima financiranja.

Izvještaj o izvršenju Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2024. donijelo je Predsjedništvo Stranke na sjednici održanoj u siječnju 2025. Navedeno je, između ostalog, da je Financijski plan realiziran te su ostvareni prihodi u iznosu od 43.959,33 eura, rashodi u iznosu od 37.873,12 eura i višak prihoda u iznosu od 6.086,21 euro. Sve aktivnosti realizirane su prema planiranom Godišnjem programu rada te su rashodi za financiranje aktivnosti iz općeg dijela Godišnjeg programa rada ostvareni u iznosu od 11.430,00 eura, redovnih aktivnosti u iznosu od 20.488,00 eura i za održavanje ureda Stranke u iznosu od 5.955,00 eura.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2024. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu. Financijski izvještaji s prilogima (Godišnji program rada i Financijski plan za 2024. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2024.) dostavljeni su u propisanom roku Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Podaci iskazani u financijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama (a kako bi navedeni podaci bili istovjetni, u Izvještaju o prihodima i rashodima te Bilanci su ispravljani podaci koji se odnose na prethodnu godinu, i to pojedine vrste rashoda, višak prihoda te stavke imovine, obveza i vlastitih izvora).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 43.959,33 eura, što je 374,46 eura ili 0,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 40,67 eura ili 0,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	44.333,79	43.916,89	99,1
2.	Drugi prihodi	0,00	42,44	-
	Ukupni prihodi	44.333,79	43.959,33	99,2

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 43.916,89 eura ili 99,9 %. Drugi prihodi iznose 42,44 eura ili 0,1 % ukupno ostvarenih prihoda i odnose se na otpis obveza za koje Stranka nema knjigovodstvenu ni drugu odgovarajuću dokumentaciju.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu od 43.916,89 eura (99,9 % ukupnih prihoda) odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje rada Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Stranka ima 27 članova u predstavničkim tijelima 15 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u dvije županije, sedam gradova i šest općina). Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sredstva tromjesečno doznaju na račun Stranke.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2024., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 37.873,12 eura, što je 338,65 eura ili 0,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 273,12 eura ili 0,7 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2023.	Ostvareno za 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	19.541,32	18.593,40	95,1
2.	Materijalni rashodi	15.546,43	15.857,43	102,0
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	506,61	159,27	31,4
2.2.	Drugi materijalni rashodi	15.039,82	15.698,16	104,4
3.	Rashodi amortizacije	2.397,15	2.852,67	119,0
4.	Financijski rashodi	301,87	348,15	115,3
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	400,00	0,00	-
6.	Drugi rashodi	25,00	221,47	885,9
	Ukupni rashodi	38.211,77	37.873,12	99,1
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	44.333,79	43.959,33	99,2
	Višak prihoda	6.122,02	6.086,21	99,4

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 18.593,40 eura ili 49,1 % i materijalni rashodi u iznosu od 15.857,43 eura ili 41,9 %. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski i drugi rashodi) iznose 3.422,29 eura i čine 9,0 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, u okviru materijalnih rashoda značajnije su povećani rashodi za usluge za 2.319,26 eura ili 30,8 % zbog više ostvarenih rashoda za usluge istraživanja javnog mnijenja i komunalnih usluga. Također, povećani su drugi rashodi za 196,47 eura ili 785,9 % zbog ostvarenih rashoda za otpis potraživanja. Nadalje, smanjeni su rashodi za zaposlene za 947,92 eura ili 4,9 % zbog smanjenja broja zaposlenih tijekom 2024.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u iznosu od 18.593,40 eura odnose se na rashode za brutoplaće zaposlenika u iznosu od 13.423,50 eura (do konca srpnja 2024. Stranka je imala dva zaposlenika, a od kolovoza 2024. ima jednog zaposlenika) te doprinose na plaću u iznosu od 5.169,90 eura. Visina plaće određena je ugovorima o radu zaključenim na neodređeno vrijeme i u brutoiznosima. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorima o radu te propisima kojima je utvrđena minimalna plaća (u iznosu od 840,00 eura bruto), a obračun i uplata poreza i doprinosa iz plaće i na plaće obavljen je u skladu s propisima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje (za redovno poslovanje Stranke) ostvareni su u iznosu od 159,27 eura, a odnose se na pretplatu na internetsko izdanje poslovnog portala. Stranka u 2024. nije sudjelovala na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, kao ni na izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi u iznosu od 15.698,16 eura odnose se na rashode za usluge u iznosu od 9.687,86 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 3.281,60 eura (energija 2.210,62 eura, materijal i sirovine 971,32 eura te uredski materijal i drugi materijalni rashodi 99,66 eura), ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu od 1.684,90 eura (reprezentacija 1.450,85 eura i premije osiguranja 234,05 eura) te naknade troškova zaposlenima (službena putovanja) u iznosu od 1.043,80 eura.

Rashodi za usluge u iznosu od 9.687,86 eura odnose se na druge usluge u iznosu od 2.168,98 eura (vrijednosno značajnije su usluge istraživanja javnog mnijenja Grada Rijeke u iznosu od 1.975,00 eura), intelektualne i osobne usluge (računovodstvene usluge) u iznosu od 1.800,00 eura, zakupnine i najamnine (za poslovni prostor u kojem se obavlja djelatnost Stranke na temelju Ugovora o zakupu koji je zaključen s Gradom Rijekom i za zakup poslovnog prostora u Općini Viškovo i Gradu Malom Lošinj u zbog održavanja javnih tribina) u iznosu od 1.478,75 eura, usluge tekućeg i investicijskog održavanja (servis i popravak vozila) u iznosu od 1.333,45 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 1.227,38 eura, računalne usluge u iznosu od 845,70 eura i komunalne usluge u iznosu od 833,60 eura.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije u iznosu od 2.852,67 eura odnose se na obračunanu amortizaciju na vozilo i opremu u vlasništvu Stranke. Amortizacija je obračunana u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi u iznosu od 348,15 eura odnose se na bankarske usluge u iznosu od 310,07 eura, zatezne kamate u iznosu od 23,83 eura, negativne tečajne razlike i valutnu klauzulu u iznosu od 6,40 eura te druge nespomenute financijske rashode u iznosu od 7,85 eura.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi u iznosu od 221,47 eura odnose se na otpis potraživanja za koja Stranka nema knjigovodstvenu ni drugu odgovarajuću dokumentaciju.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2024. iznosi 6.086,21 euro. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 25.208,48 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 31.294,69 eura.

U Izvještaju o prihodima i rashodima, u stupcu Ostvareno prethodne godine višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju pogrešno je iskazan u iznosu od 25.738,18 eura, što je 529,70 eura više u odnosu na poslovne knjige (25.208,48 eura), a u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju preneseni višak prihoda iz prethodnih godina je točno iskazan u iznosu od 25.208,48 eura (istovjetan je višku prihoda evidentiranom u poslovnim knjigama).

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2024., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 38.421,50 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2024.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2024.	31. prosinca 2024.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	14.997,66	10.002,40	66,7
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	210,04	210,04	100,0
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	11.730,47	5.935,04	50,6
1.3.	Sitni inventar	3.057,15	3.857,32	126,2
2.	Financijska imovina	20.747,33	28.419,10	137,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	20.747,30	28.413,44	137,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	0,02	0,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode	0,01	5,66	56 600,0
	Ukupno imovina	35.744,99	38.421,50	107,5
3.	Obveze	10.536,51	7.126,81	67,6
3.1.	Obveze za rashode	5.697,36	5.864,41	102,9
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	4.839,15	1.262,40	26,1
4.	Vlastiti izvori	25.208,48	31.294,69	124,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	35.744,99	38.421,50	107,5

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2024. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2024. za 2.676,51 euro ili 7,5 %. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na novac u banci i blagajni koji je veći za 7.666,14 eura ili 37,0 %, vlastite izvore (raspoloživi višak prihoda) koji su veći za 6.086,21 euro ili 24,1 %, nefinancijsku imovinu koja je manja za 4.995,26 eura ili 33,3 % i obveze koje su manje za 3.409,70 eura ili 32,4 %.

Nefinancijska imovina u iznosu od 10.002,40 eura odnosi se na proizvedenu dugotrajnu imovinu (uredska i računalna oprema te službeno vozilo) u iznosu od 5.935,04 eura, sitni inventar u iznosu od 3.857,32 eura te neproizvedenu dugotrajnu imovinu (licence) u iznosu od 210,04 eura.

Vrijednost financijske imovine u iznosu od 28.419,10 eura odnosi se na novčana sredstva na žiroračunima u iznosu od 26.576,99 eura (Stranka ima otvorena dva računa u dvije poslovne banke) i u blagajni u iznosu od 1.836,45 eura te na druga nespomenuta potraživanja u iznosu od 5,66 eura.

Obveze u iznosu od 7.126,81 euro odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 4.672,40 eura, obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2024.) u iznosu od 1.192,01 euro te na obveze za kredite i zajmove (otplata mobilnih uređaja) u iznosu od 1.262,40 eura. Koncem 2024. dospjele su obveze prema dobavljačima u iznosu od 4.672,40 eura, a vrijednosno značajnije su prema fizičkoj osobi koja za Stranku obavlja računovodstvene poslove u iznosu od 2.700,11 eura, od kojih je do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) podmireno 938,18 eura (nije podmireno 1.761,93 eura). Od dospjelih obveza do konca obavljanja revizije (rujan 2025.) podmirene su obveze u iznosu od 2.910,47 eura ili 40,8 % ukupnih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 31.294,69 eura odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

II. REVIZIJA ZA 2024.

Postupci revizije provedeni su od 4. lipnja do 10. studenoga 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
6. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23 i 143/23)
7. Statut (pročišćeni tekst, kolovoz 2014.)
8. Godišnji program rada i Financijski plan za 2024. (prosinac 2023.)

9. Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima (veljača 2022.)
10. Procedura organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga (veljača 2022.)
11. Odluka o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica (prosinac 2023.)
12. Odluka o utvrđivanju procedure za plaćanje predujmom dobavljačima za nabavu roba, radova i usluga (prosinac 2023.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori. Obavljeni su razgovori s tajnikom Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s računovodstvenim poslovanjem. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2023.

Nalaz za 2024.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2024. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, godišnji program rada te računovodstveno poslovanje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbama članka 3., stavka 2. i članka 4., stavka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Nadalje, kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu; kontrolne aktivnosti moraju biti prikladne i pravodobne, a troškovi njihove uspostave ne smiju premašivati prihvatljivu razinu.

Računovodstvene poslove za Stranku obavlja fizička osoba registrirana za poslovne usluge (između ostalog, računovodstvene i knjigovodstvene poslove) na temelju ugovora o vođenju poslovnih knjiga zaključenog na neodređeno vrijeme. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava obavlja glavni tajnik Stranke. U veljači 2022. donesena je Procedura zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima i Procedura organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga. Također, u prosincu 2023. donesena je Odluka o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica i Odluka o utvrđivanju procedure za plaćanje predujmom dobavljačima za nabavu robe, radova i usluga. U uvodnom dijelu navedenih procedura i odluka navedeno je da ih je donijelo Predsjedništvo Stranke, a procedure i odluke je potpisao glavni tajnik. Statutom ni drugim unutarnjim aktom Stranke nije utvrđeno tko potpisuje odluke donesene na sjednicama Predsjedništva. Odredbama članaka 35., 38. i 41. Statuta utvrđeno je, između ostalog, da sjednice Predsjedništva saziva predsjednik Stranke te provodi politiku Stranke u skladu s odlukama Nadzornog odbora i Predsjedništva Stranke, a glavni tajnik sudjeluje u pripremi rada tijela Stranke, koordinira rad općinskih, gradskih, regionalnih organizacija i rad regionalnih tajnika te je zadužen za unapređenje organizacijske strukture, organizira ostvarivanje materijalno-financijskog poslovanja u skladu sa zakonom i druge poslove.

Stranka je u 2024., prema pisanom obrazloženju, raspolagala s četiri poslovne kartice koje koriste predsjednik Stranke, glavni tajnik, predsjednik županijske organizacije te fizička osoba koja Stranci vodi poslovne knjige na temelju ugovora. Poslovnom karticom koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige i koja nije zaposlenik Stranke tijekom 2024. podignuta je gotovina sa žiroračuna u iznosu od 950,00 eura te su obavljena plaćanja pojedinih računa za robu i usluge u iznosu od 2.294,65 eura (od čega se 909,05 eura odnosi na nabavu goriva za vozilo). Spomenutu poslovnu karticu koristila je navedena osoba i prethodnih godina.

Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica, između ostalog, utvrđeno je da korištenje odnosno izdavanje poslovnih kreditnih kartica odobrava predsjednik Stranke, a koriste se za plaćanje kotizacija, nabavu literature, troškove putovanja, reprezentacije i drugo. Nadalje, utvrđeno je da svaka poslovna kreditna kartica ima svoj određeni limit trošenja i ne smije se koristiti za podizanje gotovinskog novca bez odluke glavnog tajnika Stranke. Spomenutom Odlukom nije utvrđeno s koliko poslovnih kartica Stranka raspolaže te tko ima pravo korištenja.

Nadalje, Stranka nije unutarnjim aktom uredila tko ima pravo na korištenje sredstava reprezentacije te načine i uvjete korištenja sredstava za reprezentaciju (rashodi za reprezentaciju u 2024. ostvareni su u iznosu od 1.450,85 eura). Procedurom organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga iz veljače 2022., između ostalog, utvrđeno je da nadzor nad blagajničkim poslovanjem provodi predsjednik Stranke i Nadzorni odbor. Nije utvrđen način na koji se nadzor provodi, kao ni koja je dokumentacija za to potrebna odnosno koja bi nadzor potvrdila. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2025.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljena dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo da je u 2024. obavljan nadzor blagajničkog poslovanja.

Također, Statutom nije uređeno tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke. Prema odredbama članaka 41. i 44. Statuta, Nadzorni odbor usvaja financijski plan i financijski izvještaj, a tajnik Stranke organizira materijalno-financijsko poslovanje.

Stranka i nadalje nije u potpunosti uspostavila učinkovit sustav unutarnjih kontrola, a posljedica slabosti navedenog sustava su nepravilnosti i propusti vezani za planiranje i računovodstveno poslovanje.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola donošenjem unutarnjeg akta kojim će se urediti načini i uvjeti korištenja sredstava reprezentacije, izmjenom Odluke o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica utvrditi tko ima pravo korištenja poslovnih kartica, kao i utvrditi način provođenja kontrole blagajničkog poslovanja odnosno koja je dokumentacija potrebna za potvrđivanje navedene kontrole, a sve u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke. Nadalje, preporučuje Statutom ili drugim unutarnjim aktom utvrditi tko potpisuje odluke donesene na sjednicama Predsjedništva, kao i tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.

- 1.2. Stranka je prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola donošenjem unutarnjeg akta kojim će se urediti načini i uvjeti korištenja sredstava reprezentacije, izmjenom Odluke o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica utvrdit će tko ima pravo korištenja poslovnih kartica te će utvrditi način provođenja kontrole blagajničkog poslovanja odnosno koja dokumentacija je potrebna za potvrđivanje navedene kontrole, a sve u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke.

Također, navodi da će Statutom ili drugim unutarnjim aktom utvrditi tko potpisuje odluke donesene na sjednicama Predsjedništva, kao i tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke. Isto tako, navodi da je u 2025. ukinuta poslovna kartica koja je glasila na osobu koja nije zaposlena u Stranci te je kartica s tog poslovnog računa prebačena na glavnog tajnika Stranke.

2. Godišnji program rada

- 2.1. Godišnji program rada za 2024. donesen je na sjednici Predsjedništva u prosincu 2023. (usvojen je na sjednici Nadzornog odbora u veljači 2024.). Godišnji program rada sastoji se od općeg dijela, redovnih aktivnosti te održavanja središnjeg ureda Stranke. U okviru općeg dijela (za provođenje nadzora i edukacija članova Stranke u svim predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, aktiviranje što većeg broja stranačkih organizacija, osnivanje programskih savjeta, organizaciju stručnih savjeta Stranke, jačanje unutarnje komunikacije kroz redovno obavješćavanje članstva o aktivnostima Stranke i organizaciju internih sastanaka, edukacija i radionica, razradu djelovanja Stranke na nacionalnoj razini te izmjenu Statuta) planirano je 11.350,00 eura, za redovite aktivnosti (održavanje redovitih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, aktivnosti vijećnika Stranke u svim predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koordinaciju svih tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizaciju javnih tribina, konferencija za tisak i okruglih stolova u svrhu prezentiranja programskih aktivnosti Stranke, suradnju s drugim političkim organizacijama i udrugama) planirano je 20.800,00 eura, dok je za održavanje središnjeg ureda Stranke planirano 5.450,00 eura. Godišnji program rada sadrži aktivnosti s planiranim rashodima prema vrsti, iznosima te izvorima financiranja. Na svim računima na temelju kojih su ostvareni rashodi (za robu, usluge te nalozi za službeno putovanje) nisu navedene aktivnosti iz Godišnjeg programa rada za 2024. te je otežano praćenje ostvarenja rashoda po aktivnostima.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, politička stranka ostvarena financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje na knjigovodstvenim ispravama (računima za robu i usluge te nalozi za službeno putovanje) navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, što bi omogućilo kontrolu korištenja sredstava po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada.

- 2.2. Stranka je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju poduzeti aktivnosti da na knjigovodstvenim ispravama (računima za robu i usluge te nalozi za službeno putovanje) bude navedeno na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, što bi omogućilo kontrolu korištenja sredstava po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Poslovne knjige

Stranka vodi dnevnik i glavnu knjigu, a od pomoćnih knjiga vodi Knjigu ulaznih računa, Knjigu blagajne, Knjigu putnih naloga te Evidenciju korištenja službenog vozila (sadrži datum i vrijeme, relaciju, ime i prezime osobe koja koristi službeno vozilo, podatke o početnom i završnom stanju brojila te prijeđenoj kilometraži).

U Evidenciji korištenja službenog vozila (Stranka ima u vlasništvu jedno službeno vozilo) u pojedinim slučajevima nije ispravno evidentirano korištenje službenog vozila (između ostalog, pogrešno je upisana relacija putovanja na lokaciju Matulji, a putni nalog je ispostavljen za putovanje u Zagreb, dok je kod višednevnog službenog putovanja pogrešno upisan datum korištenja vozila). Osim navedenog, u 2024. glavnom tajniku Stranke (prema sedam putnih naloga za službeno putovanje) isplaćena je naknada za korištenje privatnog vozila u službene svrhe u ukupnom iznosu od 443,34 eura, iako je prema Evidenciji korištenja službenog vozila, službeno vozilo bilo na raspolaganju, a Stranka ne raspolaže drugom dokumentacijom (putni nalog, odluka nadležnog tijela) iz koje bi bilo vidljivo da je navedeno vozilo u vrijeme njegova putovanja bilo zauzeto. Putne naloge u kojima je navedeno korištenje privatnog vozila u službene svrhe odobrio je predsjednik Stranke, ali su putni nalozi ispostavljeni nakon što je putovanje obavljeno te iz navedenog proizlazi da se privatno vozilo koristilo u službene svrhe bez prethodnog odobrenja ovlaštene osobe. Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica iz prosinca 2023., utvrđeno je, između ostalog, da korištenje privatnog osobnog automobila za službeno putovanje odobrava ovlaštena osoba. Stranka u Evidenciji korištenja službenog vozila nije evidentirala nabavu goriva (12 računa u ukupnom iznosu od 1.011,31 euro), što otežava praćenje potrošnje goriva za službene svrhe.

Nadalje, tijekom 2024. u Knjizi ulaznih računa svakom ulaznom računu dodijeljen je broj, ali navedeni brojevi u pojedinim slučajevima nisu istovjetni brojevima navedenim u opisu poslovnog događaja u glavnoj knjizi, što otežava kontrolu poslovnih događaja u glavnoj knjizi.

Prema odredbama članaka 7 i 15. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo propisano navedenim Zakonom, između ostalog, temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Poslovne knjige vode se na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže voditi točnu evidenciju o korištenju službenog vozila te koristiti privatno vozilo u službene svrhe na temelju prethodnog odobrenja ovlaštene osobe u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica.

Nadalje, nalaže kod evidentiranja ulaznih računa u glavnoj knjizi navesti točan broj ulaznog računa dodijeljen u knjizi ulaznih računa, a kako bi se osigurala ispravnost i kontrola unesenih podataka u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama nisu ispravno evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani svi poslovni događaji u vezi s nabavom sitnog inventara i rashodima za komunalne usluge. Tako na računima rashoda nisu evidentirani ni iskazani rashodi za nabavljeni sitni inventar (pojedinačnih vrijednosti manjih od 464,53 eura) u ukupnom iznosu od 800,17 eura prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, a računi su ispostavljeni i plaćeni putem žiroračuna Stranke tijekom 2024. (evidentirani su i iskazani na računu sitnog inventara u okviru nefinancijske imovine i obveza za materijalne rashode). Zbog navedenog su rashodi za nabavu sitnog inventara i ispravak vrijednosti sitnog inventara manje evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 800,17 eura.

Nadalje, rashodi za komunalne usluge evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 833,60 eura, a prema ispostavljenim ulaznim računima iznose 414,34 eura. Razlika više evidentiranih i iskazanih rashoda (419,26 eura) odnosi se na: pogrešno evidentiranje dva ulazna računa (računi za uslugu odvoza otpada za siječanj i veljaču 2024.), koja su u poslovnim knjigama evidentirana u ukupnom iznosu od 449,06 eura umjesto u iznosu od 59,60 eura, što je više za 389,46 eura te dva puta evidentiran račun za uslugu odvoza komunalnog otpada za svibanj 2024. u iznosu od 29,80 eura. Zbog navedenog pogrešnog evidentiranja, rashodi i obveze su u poslovnim knjigama više evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani za 419,26 eura.

Prema odredbama članaka 7. i 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo propisano navedenim Zakonom, između ostalog, temelji se na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja. Odredbama članka 26., stavaka 1. i 2. navedenog Zakona, između ostalog, utvrđeno je da se rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja te se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Nadalje, prema odredbama članaka 12., 16., 22. i 25. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, sitni inventar sastoji se od zaliha sitnog inventara i sitnog inventara u upotrebi; sitni inventar je dugotrajna materijalna imovina koja se zbog pojedinačne nabavne vrijednosti manje od 464,53 eura može pratiti izdvojeno od dugotrajne imovine u skupini računa 02; otpisuje se jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulatивно razmjerno trošenju te se sitni inventar u upotrebi zadržava u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja. Financijska imovina se, između ostalog, sastoji i od potraživanja za prihode poslovanja, koja sadrže potraživanja: od kupaca, za članarine i članske doprinose, za prihode po posebnim propisima, za prihode od imovine te ostala nespomenuta potraživanja.

Nadalje, obveze se, između ostalog, sastoje od obveza za rashode koje sadrže obveze koje se u trenutku nastanka priznaju kao rashod na računima skupine rashoda, a to su obveze za: zaposlene, materijalne rashode, financijske rashode, prikupljena sredstva pomoći, kazne i naknade šteta te ostale tekuće obveze.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode za nabavu sitnog inventara uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja te točno evidentirati i iskazati rashode za komunalne usluge u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U okviru rashoda za ostale usluge su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge istraživanja javnog mnijenja u iznosu od 1.975,00 eura, a na ispostavljenom računu nije navedena specifikacija obavljenih usluga niti je priložena narudžbenica ili ugovor kao poveznica za obavljene usluge te se ne može u potpunosti utvrditi njezin materijalni sadržaj. Također, rashodi za računalne usluge evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računu računalnih usluga u iznosu od 845,70 eura, a prema ispostavljenim ulaznim računima izvršene su računalne usluge u iznosu od 795,71 euro. Za razliku više evidentiranih rashoda u poslovnim knjigama u iznosu od 49,99 eura Stranka nema vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju na temelju koje je evidentiran i iskazan rashod u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

U 2024. rashodi za nabavu goriva ostvareni su u iznosu od 1.011,31 euro na temelju 12 računa na kojima nije navedena registarska oznaka vozila za koje je kupljeno gorivo. Također, u okviru navedenih računa su i računi iz lipnja i kolovoza 2024. za kupljeno gorivo za vozilo na otoku Rabu u iznosu od 208,83 eura, a u Evidenciji o korištenju službenog vozila i Evidenciji putnih naloga nije navedeno da su u spomenutom razdoblju bila službena putovanja na otok Rab. Nadalje, u okviru rashoda za usluge tekućeg održavanja su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi za usluge popravka vozila i vučne službe u iznosu od 546,00 eura, a na računu iz lipnja 2024. nije navedena marka i tip vozila, registarska oznaka vozila, broj šasije, vrijeme obavljene usluge te uz račun nije priložen radni nalog. Zbog navedenog se ne može potvrditi odnose li se navedeni rashodi (za gorivo i tekuće održavanje) na službeno vozilo Stranke.

U okviru drugih rashoda u poslovnim knjigama je evidentiran i financijskim izvještajima iskazan otpis potraživanja u iznosu od 221,47 eura, a u okviru drugih prihoda evidentiran je i iskazan otpis obveza u iznosu od 42,35 eura. Stranka nema pripadajuću knjigovodstvenu dokumentaciju (prijedlog o otpisu uz obrazloženje i odluku o otpisu) na temelju koje su provedena evidentiranja u poslovnim knjigama te nije vidljivo o kojim potraživanjima i obvezama se radi.

Stranka obavlja poslovanje gotovim novcem putem glavne blagajne. Tijekom 2024. sastavljeno je devet blagajničkih izvještaja, četiri blagajničke uplatnice i deset blagajničkih isplatnica. U glavnu blagajnu je sa žiroračuna tijekom 2024. uplaćeno 950,00 eura te je utvrđeno da je novac podizan sa žiroračuna putem poslovne kartice koja glasi na fizičku osobu koja Stranci vodi poslovne knjige i koja nije zaposlenik Stranke (korištenje poslovnih kartica uređeno je unutarnjim aktom, kojim nisu određene osobe koje mogu koristiti poslovne kartice). Uplata novca u blagajnu bila je s vremenskim odmakom od dva do tri dana nakon podizanja novčanih sredstava.

Tijekom 2024. isplaćeno je gotovog novca za uporabu privatnog vozila u službene svrhe u iznosu od 443,34 eura, troškove dnevnica u iznosu od 252,23 eura te troškove cestarine u iznosu od 41,70 eura. Na blagajničkim isplatnicama nije opisana svrha isplate, već je samo naveden broj putnog naloga. Nadalje, na blagajničkom izvještaju za ožujak 2024. pogrešno je iskazan saldo blagajne 9,00 eura manje (umjesto 1.485,30 eura, iskazano je 1.476,30 eura) zbog čega je i koncem 2024. stanje novčanih sredstava u blagajni manje za 9,00 eura. Sve blagajničke uplatnice i isplatnice parafirao je likvidator, blagajnik i primatelj novčanih sredstava.

Tijekom 2024. ispostavljeno je deset putnih naloga za službeno putovanje glavnog tajnika Stranke, od čega ih je sedam ispostavljeno jedan dan nakon polaska na put, a tri putna naloga ispostavljena su četiri dana nakon polaska na put (višednevna putovanja u Zagreb). Obračun troškova službenih putovanja i isplata po putnim nalogima u svim slučajevima obavljena je isti dan kada su i ispostavljeni putni nalozi, iako su neka službena putovanja trajala više dana (između ostalog, za službeni put koji je trajao od 21. do 25. ožujka 2024. isplata troškova dnevnica i korištenja privatnog vozila obavljena je 25. ožujka 2024., kada je i ispostavljen putni nalog). Na svim putnim nalogima navedeno je izvješće s obavljenog puta sažeto u jednoj rečenici (sastanak s političkim opcijama), a nijedan putni nalog ne sadrži poveznicu s aktivnostima iz Godišnjeg programa rada i Financijskog plana za 2024.

Odredbama članka 17., stavaka 1. do 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Odredbom članka 8., stavka 2. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23, 143/23 i 16/25), utvrđeno je, između ostalog, da se izdaci za službena putovanja obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karate ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirjenja izdataka.

Procedurom organizacije blagajničkog poslovanja i načina odobravanja putnih naloga (iz veljače 2022.), između ostalog, utvrđeno je da blagajničku dokumentaciju, podizanje i polaganje gotovog novca vodi glavni tajnik Stranke; kod ispostavljanja blagajničkih isprava treba voditi računa da se blagajničke isprave moraju sastavljati na mjestu i u trenutku nastanka uplate odnosno isplate iz blagajne, da na ispravi bude jasno vidljiva svrha uplate/isplate, da su isprave potpisane te da su imena i potpisi blagajnika i uplatitelja jasno vidljivi; isplate iz blagajne moraju se obavljati na temelju odobrenja za isplatu koje daje zakonski zastupnik Stranke (ili osoba koju on ovlasti) na temelju vjerodostojne dokumentacije. Nadalje, prema navedenoj Proceduri putni nalog se ispostavlja prije putovanja, a obračun putnog naloga sastavlja se po povratku putnika s putovanja uz obvezu putnika da podnese izvještaj s putovanja u kojem navodi ishod putovanja u nekoliko rečenica.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak, kao i pridržavati se donesene Procedure o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga.

– Popis imovine i obveza

Predsjednik Stranke u prosincu 2024. donio je Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza te imenovanju popisnih povjerenstava. Popis imovine i obveza je obavljen. Povjerenstvo je popisalo dugotrajnu nefinancijsku imovinu (količinski i vrijednosno), sitni inventar, novčana sredstva na žiroračunima i u blagajni te obveze. Vrijednost opreme i prijevoznog sredstva utvrđena popisom razlikuje se od podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje opreme i prijevoznog sredstva u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iznosi 5.935,04 eura, dok je popisana oprema i prijevozno sredstvo u vrijednosti od 6.221,85 eura (više za 286,81 euro). Isto tako, vrijednost sitnog inventara utvrđena popisom razlikuje se od podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u financijskim izvještajima. Knjigovodstveno stanje sitnog inventara u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iznosi 3.847,32 eura, dok popisana vrijednost iznosi 4.102,29 eura (više za 254,97 eura). Iz navedenog proizlazi da knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Za pojedini sitni inventar u popisnim listama nije navedena nabavna vrijednost, količina nabavljenog sitnog inventara, ispravak vrijednosti i stanje koncem 2024. Pojedini razduženi sitni inventar i dalje je evidentiran na stanju. Obveze u ukupnom iznosu od 7.126,81 euro (prema dobavljačima u iznosu od 4.672,40 eura, zaposlenima u iznosu od 1.192,01 euro te za zajmove u iznosu od 1.262,40 eura) popisane su samo u ukupnom iznosu, ali ne i prema subjektima i pojedinačnim iznosima u cilju usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Prema odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Stranka je, između ostalog, dužna najmanje jednom godišnje i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim jedinicama.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 3.2. U dijelu Očitovanja koji se odnosi na poslovne knjige, Stranka je prihvatila naloge Državnog ureda za reviziju te navodi da će u narednom razdoblju voditi točnu evidenciju o korištenju službenog vozila te koristiti privatno vozilo u službene svrhe na temelju prethodnog odobrenja ovlaštene osobe u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica. Nadalje, navodi da će kod evidentiranja ulaznih računa u glavnoj knjizi navesti točan broj ulaznog računa dodijeljen u knjizi ulaznih računa, a kako bi se osigurala ispravnost i kontrola unesenih podataka u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

U vezi s evidentiranjem i iskazivanjem poslovnih događaja, Stranka je prihvatila naloge Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode za nabavu sitnog inventara uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja te točno evidentirati i iskazati rashode za komunalne usluge u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

U vezi s evidentiranjem poslovnih događaja na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava, Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak, kao i pridržavati se donesene Procedure o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga.

U vezi s popisom imovine i obveza Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju i navodi da će u narednom razdoblju obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2023., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2024. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2023.	P	Poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola donošenjem unutarnjeg akta kojim će se urediti načini i uvjeti korištenja sredstava reprezentacije te izmjenom Odluke o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica utvrditi tko ima pravo korištenja poslovnih kartica, a sve u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke.	28. veljače 2025.	nije provedeno
2.		2023.	P	Statutom ili drugim unutarnjim aktom utvrditi tko potpisuje odluke donesene na sjednicama Predsjedništva, kao i tko prati i nadzire materijalno i financijsko poslovanje Stranke.	28. veljače 2025.	nije provedeno
3.	Godišnji program rada	2023.	P	Na knjigovodstvenim ispravama (računima za robu i usluge te nalogima za službeno putovanje) navesti na koju se aktivnost odnose ostvareni rashodi, što bi omogućilo kontrolu korištenja sredstava po aktivnostima utvrđenima godišnjim programom rada.	28. veljače 2025.	nije provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2023.	N	Uredno voditi evidenciju o korištenju službenog vozila te koristiti privatno vozilo u službene svrhe na temelju odobrenja ovlaštene osobe u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Odlukom o korištenju službenih i privatnih osobnih automobila te poslovnih kreditnih kartica.	28. veljače 2025.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
5.		2023.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati materijalne rashode (zakup poslovnog prostora i komunalnu naknadu) uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2025.	provedeno
6.		2023.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati imovinu (potraživanja za prihode od jedinice lokalne samouprave) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2025.	provedeno
7.		2023.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati imovinu (potraživanja) i obveze prema političkim strankama – koalicijskim partnerima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2025.	nije primjenjivo
8.		2023.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode (naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa i računalne usluge) i imovinu (nabavu nefinancijske imovine) na propisanim računima računskog plana za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28. veljače 2025.	provedeno
9.		2023.	N	Evidentirati poslovne događaje (troškove reprezentacije, prijevoza na službenom putovanju, nabavu mobilnih uređaja i obveze za zajmove za nabavu telefonskih uređaja, isplate gotovog novca iz blagajne za troškove dnevnica i za korištenje privatnog vozila u službene svrhe te uplate novca u blagajnu podignutog sa žiroračuna) u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak.	28. veljače 2025.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
10.		2023.	N	Obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	13. siječnja 2025.	nije provedeno
11.		2023.	N	Pridržavati se donesene Procedure o organizaciji blagajničkog poslovanja i načinu odobravanja putnih naloga.	28. veljače 2025.	nije provedeno
12.	Financijski izvještaji	2023.	N	Sastaviti financijske izvještaje na način da pružaju objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja Stranke u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28. veljače 2025.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji nije primjenjiv daje se u nastavku.

- U 2024. Stranka nije sudjelovala na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor i izborima za članove u Europski parlament iz Republike Hrvatske te nema potraživanja i obveza prema političkim strankama – koalicijskim partnerima. Iako dani nalog u ovoj reviziji (za 2024.) zbog nesudjelovanja u izborima i neprovođenja izbornih aktivnosti nije primjenjiv, njegova primjena će se provjeriti i u sljedećoj reviziji Stranke (lokalni izbori su održani u 2025). (redni broj 7.)

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka je potvrdila status naloga i preporuka naveden u točki provedba naloga i preporuka.